

کُردها

تحقیقی در ریشه‌های نژادی،

تاریخی و ادیان

(با تجدیدنظر و اضافات)

تألیف:

احسان نوری - توفیق وهبی

انتشارات شفیعی

۱۴۰۱

عنوان و نام پدیدآور	سرشناسه
نوری، احسان ن -۱۸۹۲-۱۹۷۶م. Nori, Ehsan	
کردها: تحقیقی در ریشه‌های نژادی، تاریخی و ادیان/ تالیف احسان نوری.	: کردها: تحقیقی در ریشه‌های نژادی، تاریخی و ادیان/ تالیف احسان نوری.
توفيق وهبي	توفيق وهبي
ویراست ۲	: ویراست ۲.
مشخصات نشر	مشخصات نشر
مشخصات ظاهري	مشخصات ظاهري
شابك	شابك
وضعیت فهرستنویسی	وضعیت فهرستنویسی
پادداشت	: فیبا
پادداشت	چاپ سوم
موضوع	: ویراست قبلی: شفیعی، (۱۳۹۴-۲۴۷ ص).
Kurds-Religion	: کردان- تاریخ Kurds-Hitory کردان- هويت
شناسه افزوده	Kurds-Identity
رده‌بندی کنگره	: وهبي، توفيق، ۱۸۹۱-۱۹۸۴م.
رده‌بندی دیوبی	DS59
شماره کتابشناسی ملی	۹۵۶/۰۰۴۹۱۵۹۷
	۸۸۵۱۲۸

انتشارات شفیعی

کردها

تحقیقی در ریشه‌های نژادی، تاریخی و ادیان

(با تجدیدنظر و اضافات)

تألیف: احسان نوری - توفيق وهبي

نوبت چاپ: دوم، ۱۴۰۱

حروفچینی: راهشہاب

چاپ و صحافی: نقشینه

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

شابک: ISBN: 978-622-98964-978-622-۹۷۸۹۶۴

حق چاپ و نشر برای انتشارات شفیعی محفوظ است.

انتشارات شفیعی: تهران، میدان انقلاب، خیابان منیری جاوید، ساختمان اردبیلهشت،
شماره ۶۵، طبقه همکف، تلفن: ۶۶۴۹۴۶۵۴

فهرست

۵	درباره نویسندهان
۷	پیش‌گفتار
۹	۱. ریشه فرازایی
۳۱	۲. تاریخ کرد
۱۰۳	۳. آراراتیان
۱۱۷	۴. نمودها
۱۲۳	۵. خلاصه محتويات کتاب
۱۳۵	بررسی مختصسری از تاریخ ادیان کردن
۱۳۷	توضیح
۱۶۳	نفوذ میترانیسم در یزیدیسم
۱۹۹	دین باستانی کرد

پیش‌گفتار

افرادی که از افتخارات گذشته خود بی خبراند، آرمانی که برای اعتلای قوم خود در سر پیروزانند ندارند.

بی خبری از گذشته باعث بی اعتنایی به آینده است! می گویند با سنگ مزار نمی شود افتخار کرد. اما پیدایش و تقویت حس حفظ آزادی در ملل، همانستن اعمال افتخارآمیز گذشته پدران خود رابطه دارد. جا دارد گفته شود آن افتخارات چراغ راهنمای راه عظمت ملل است. نویسنده در صورتی که عجز علمی خود را معترض است از آنجا که قسمتی از بار مصائب این قوم ستمیده را بر دوش دارد، از نوشته هائی که تعلق به کرد و گُرستانهای استفاده و مطالعات خود را هم علاوه نوشتن این رساله مبادرت ورزیده است که امید است سودمند واقع شود!

قصدم این نیست که تاریخ گُرد و گُرستان را بنویسم، بلکه خدمت به یک قوم ایرانی نژاد است که، شخصیت نژادی او در دست نژادهای دیگر در معرض نابودی قرار گرفته است. فقط سعی دارم این قوم رشید و زجر کشیده را از گمنامی بیرون آورده، مانع از آن بشوم که از شرافت نژاد ایرانیت محروم گذاشته شوند.

گرچه ممکن است در مقابل وضع اجتماعی ملالت آورش، بحث از نیاکان گُردها، بودن طوایفی که دولت های معظم را به وجود آورده و سلسله های پادشاهانی که به کشور گشائی پرداخته و پیغمبرانی که بشریت را به راه راست هدایت نموده اند در وهله اول غریب به نظر آید و نگارنده در تحت تأثیر احساسات افراطی قرار گرفته تصور شود؟

لیکن پس از مطالعه دقیق معلوم خواهد شد که راه افراط پیموده نشده است.

تاریخ گُرد و گُرستان به زبان گُردی اثر خامه ذیقیمت نویسنده بزرگ گَرد مرحوم امین ذکریا و کتاب گُرد و پیوستگی نژادی او به قلم استاد دانشگاه مرحوم رشید یاسمی در نوشتن این رساله نه تنها اینجانب را از تحقیق و تبع زیاد بلکه از دادن توضیح بیشتری هم بی‌نیاز ساخته است.

فقط ناگفته نماند که:

یک قوم که با برق شمشیرهای خود بر روی تاریکی تاریخ روشنائی پاشیده و در همه اعصار در ک رشادت و قهرمانی خود، دشمنان خود را لرزانده حیف است آن لقب مردانگی و جنگجویی وی که لفظ گردانست صفحه سلطنت و حاکمیت بلند و پرافتخارش را از چشم دوست و دشمن مخفی بدارد.

یک قوم که خشت‌های پایه باعظامت ایران اول را با خون‌های مقدس جنگاوران خود به هم چسبانده و از میان پسران عزیزان خود پیامبران، سلسله‌های پادشاهان و سرداران بزرگ صاحب جاه و جلال بار آورده از انصاف دور است که از آن مفاخر خود محروم، یک قوم بی‌نام و نشان معرفی شود. اگر این رساله کوچک بتواند پرده تاریکی را که روی این حقایق گسترده شده است بالا بزند مشعوفم.

احسان نوری